

Izhaja trikrat na teden v šestih izdanih, in sicer: vsak torek, četrtek in soboto, zjutranje izdaje opoldne, večerno izdaje pa ob 3. uri popoldne, in stane z uredniškimi izrednimi prilagami ter s „Kažipotom“ ob novem letu vred po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leta 13 K 20 h. ali gl. 6-60
 pol leta 6 „ 60 „ 3-30
 četrt leta 3 „ 40 „ 1-70

Posamične številke stanejo 10 vin.

Od 23. julija 1902. do preklica izhaja ob sredah in sobotah ob 11 uri popoldne.

Naročnino sprejema upravnništvo v Gosposki ulici št. 11 v Gorici v „Goriški Tiskarni“ A. Gabršček vsak dan od 8. ure zjutraj do 6. zvečer; ob nedeljah pa od 9. do 12. ure. Na naročila brez doposlane naročnine se ne oziramo.

Oglašni in poslanice se računajo po petih vrstah, če tiskano 1-krat 8 kr., 2-krat 7 kr., 3-krat 6 kr. vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. — Večje črke po prostoru. — Reklame in spisi v uredniškem delu 15 kr. vrsta. — Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

SOČA

»Vse za omiko, svobodo in napredek!« Dr. K. Lavrič.

Uredništvo
 se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadst. Z urednikom je mogoče govoriti vsaki dan od 8. do 12. popoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dop. Upravnništvo se nahaja v Gosposki ulici št. 11.

Naročnino in oglase je plačati loco Gorica. Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu.

Naročnina, reklamacije in druge roči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le upravnštvu.

„PRIMOREC“

Izhaja neodvisno od „Soče“ vsak petek in stane vsoto 3 K 20 h ali gl. 1-60.

„Soča“ in „Primorec“ se prodajata v Gorici v tobakarni Schwarz v Solaki ulici in Jellersitz v Nunki ulici; — v Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu della Caserma in Pipan v ulici Ponto della Fabbra.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

»Gor. Tiskarna“ A. Gabršček (odgov. lv. Meljavec) tiska in zal.

Dr. Šustersič nevaren hujskač ljudstva.

Ker se je bil jel pokazavati radi skode, ki preti kranjskemu kmetu vsled brezvestne obstrukcije od strani „katoliških“ poslancev v deželnem zboru, tuintam odpor celo v klerikalnih vrstah ter obstrukcija nikakor ni napravila onega utisa, kateri so pričakovali „katoliški voditelji“ ljudstva, — so sklenili iti med ljudstvo ter s korenino zatreti vsak odporček. Ljudstvo je fanatizovano; torej fanatizovati ga se bolj, to bo izdatno sredstvo v njihove namene. Namenjeno, storjeno. In sedaj romajo kranjski „katoliški“ poslanci iz kraja v kraj farbat in slepit ubogo ljudstvo, tam kjer treba pa posebno podzitati, bodisi da so tla za to izdatno ugodna ali pa tam, kjer se je bati, da bi klerikalna pozicija ne razpadla v nič, tam pa se oglašni krivi prerok Slovencev, ozlindrani dr. Šustersič sam.

Tako je prišel tudi v Vipavo hujskač, dražit in farbat. Ni zadosti menda, da ima klerikalna stranka na svoji vesti goska tolovajstva, ne, na Vipavskem hoče se „napredovati“ ta stranka v takem delu, in pot temu „napredku“ je pripravil v nedeljo dr. Šustersič, bojevnik za pravice ljudstva. Kjerkoli nastopi ta brezvesten zapeljivec ljudstva, povsodi govori le o tem, da treba dati ljudstvu pravice, agitira za splošno volilno pravico, divja proti liberalcem, o katerih pravi, da so hujski od samega hudica, ter fanatizuje ljudstvo z rečmi, katere isto rado sluši, zlasti kar se tiče denarja.

Šustersič kriči, da naj se ljudstvu da pravice, njegov denar pa naj se porabi le za njegove namene, prav kakor da bi se na kranjskem denar metal proč v vse druge namene, le ne v namene kmeta. Znano pa je n. pr., da je kranjski deželni zbor v minulih šestletnih dobi izborna deloval v prosep kmeta prav ob skrbi naprednih poslancev ter se je storilo vse, kar mogoče, za kmeta, tako, da je bila sodba o kranjskem deželnem zboru ta, da je vzgleden, ne le pri nas, marveč po celi državi.

Sedaj pa prihaja dr. Šustersič ter hoče dajati razumeti, kakor da se je denar trosil v nepotrebne svrhe, in sicer denar kmeta, odslej pa se ne sme porabiti niti vinar več v druge namene. Tako brezvestno kriči dr. Šustersič po shodih, in zapeljano ljudstvo vidi v njem bojevnika za svete pravice ljud-

stva, dočim je v istini le zapeljivec istega. Šustersiču je kmet v istini deveta briga, njemu je le za to, da bi gospodoval v zbornici, pri čemur bi v prvi vrsti ne pozabljal nase. Njemu je le za gospodarstvo nad drugimi, za to mu je, da bi trosil deželni denar, pridobljen z žulji kmeta, za svojo osušelo gospodarsko organizacijo, ter da bi karnifal naprednjake. Iz tega pa bi nastal krah za celo deželo, kakor nastaja krah pri vsem, česar se loti ta nesrečni človek...

V Vipavi je kričal med drugim (po „Slovincu“): „S pestjo smo pokazali v deželnem zboru, da ljudskih pravic ne pustimo prikrajšavati. (Ob teh besedah nastane nepopisno odobravanje. Iz sto in sto grl doni: Prav ste storili! Tako naprej!) Dr. Šustersič: S pestjo smo pokazali, da se ljudstvo ne da več slepariti in s pestjo bomo branili ljudske pravice, če drugače ne bo. (Gromovito odobravanje. Govorniku prirejajo zborovalci velike ovacije.) Dr. Šustersič: Ne bo miru, dokler se ljudstvu ne da pravica! (Zopetno dolgotrajno odobravanje. Klici: „Ne smete odnehati!“) Razmer, kakoršne so bile v deželni zboru doslej, ne trpijo več. Ljudstvo si pribori večino! (Klici: Hočemo jo!) Liberalci pravijo, da so napredni, in vendar pravijo, da je sedanje razmerje v deželnem zboru pravo. (Klici: Za sužnjost delajo! Mi ne maramo biti sužnji liberalcev!“)

In ni čuda! Kdo pa je liberalci? Na kmetih je liberalci navadno eden največjih oderuhov, ali pa kak pijanec. Ali se ho ljudstvo dalo od take bande komandirati? (Tu nastane pravcati vihar mej zborovalci. Kmetje vzdigujejo pesti in soglasno zadoni: Nikdar! Nikdar!)

Ali niso to tisti ljudje, o katerih sem rekel, da so „banda“? Kdor s takimi ljudmi drži, ki se lažejo v „Narodu“, ta je pri tej bandi! Liberalna stranka ni vredna, da bi jo sovražili. Zanicujemo jo! (Zborovalci glasno pritrjujejo. Vse klice: „Mi smo za Vami!“)

Liberalcem je sedaj usel pogum pod ničlo in pričeli so zopet govoriti, da se jim kmetje radi našega postopanja smilijo. (Smeh.) Prav imate, da se smejete. Povsodi, kjer to pravim, se kmetje smejejo, ker liberalci dobro poznajo in ker vedo, da bi, ako bi se jim kmet res smilil, že tekom 40 let, odkar imajo oblast v rokah, lahko kaj za kmeta

storili. Večina deželnega zbora je odgovorna, da skrbi za potrebe dežele, ki pa niso n. pr. gledališče itd. Deželni denar se mora rabiti za namene ljudstva, za druge potrebe pa se ne sme porabiti niti en vinar. Ljudstvo ima preveč nujnih potreb, da bi se denar porabil za gledališče“.

Tako govori ta brezvestni človek, tako hujska ljudi na boj z liberalci s pestjo. Takega hujskača bi morali že zdavnaj spravili na varno, in to bi se bilo bržčas tudi že zgodilo, da ga ne krije imuniteta, katere se ni bila nikdar tako zlorabljen v škodo ljudstva, kakor se to godi na kranjskem od strani „katoliških“ poslancev. Dr. Šustersič kliče na boj s pestjo, govori o pravicah ljudstva ter maha in tepe okoli sebe, kakor to delajo dosledno ljudje, kateri se igrajo z blagom ljudstva, zlorabeč pri tem istega najobčutljivejši strani. Dr. Šustersič dobro ve, da on ne preobrne reda v kranjskem deželnem zboru glede na število poslancev posameznih volilnih skupin, on dobro ve, da z obstrukcijo more doseči le škodo kmetu, on ve, da greši nad ljudstvom, ker isto zapeljuje na boj s pestjo proti naprednjakom, ali dela to vseeno, ker mu ni za pravo narodno delo. On hoče le mešati, dregati in zbadati, da je vse razburjeno, on pa na vrhu, kakor olje. Delati za kmeta v pravem pomenu besede, se mu ne ljubi, tako le pri razjarjeni masi ljudstva se dobro živi: delati ni treba, lahkega zasluzka pa ne manjka. Dr. Šustersič je mojster v tem. — Najnesramnejše v tem gradem Šustersičevem početju je pač to, da hujska kmete celo proti kranjskemu deželni gledališču. Da je potrebno vsakemu količkaj kulturnemu narodu gledališče, o tem se ne bomo prerekali z nikomur, ali brezvestni klerikalci sistematično gojijo v kmetu sovraštvo do gledališča, ker ga pač hočejo docela ponemuniti, češ, kaj potrebuješ gledališče za zveličanje duše!!

Koncem svojega hujskajočega govora v Vipavi je pozval zborovalce, naj prihite dne 12. okt. v Ljubljano v sedež liberalizma in deželne vlade. Ta dan naj pokaže ljudstvo, da hoče in zahteva pravico — splošno in enako volilno pravico. Dr. Tavčar je dejal, da se bomo morali ponizno obnasati, jaz pa pravim, da se bodo morali liberalci ponizno obnasati. Izzivati

se ne bomo dali od nikogar! (Gromoviti klici: „Tako je! Mi pridemo!“)

Po zborovanju priredimo romanje na sv. Goro, kjer na grobu kardinala Missie prisežemo, da ostanemo njegovim načelom zvesti vsikdar! (Ponavljajoče se pritrjevanje.) Na grobu kardinala Missie priredimo dne 13. oktobra tudi ljudski tabor in upamo, da se nam tedaj v obilem številu pridružijo tudi katoliško-narodni goriski Slovenci. Mi hočemo pokazati, da smo pripravljeni če treba, tudi z žrtvami izvojevati si pravice!

Torej prihodnji mesec hoče imeti dr. Šustersič v Ljubljani velik tabor, na katerem bo grmel za splošno in jednako volilno pravico, katere pa on nikakor noče videti v isti veljavi, kakor mi in vsakdo, kdor hoče ljudstvu res dobro, marveč on jo hoče izkoristiti le tako, da bi ljudstvo poslalo v deželni zbor še nekaj več iz farovžev komandiranih „katoliških“ mož, s katerimi bi gospodoval kakor turški paša po deželni hiši dr. Šustersič. To je njegov cilj, in to pot naj bi mu pripravila splošna volilna pravica. Kmete vabi v Ljubljano, kjer naj nastopijo seveda s pestjo, iz Ljubljane pa gredo k nam na Sv. Goro, kjer priredijo tabor na grobu kardinala Missieje.

Ta brezvestnež govori po eni strani, da se mora kmeti denar porabiti le za prave namene kmeta, po drugi pa ga vabi na dolgo nepotrebno pot v Ljubljano in od tam se na sv. Goro. Stroški za vsakega posameznika bodo veliki — ali kaj mar to njemu, saj gre tu za njegovo čast in slavo! V to pa sme slovenski kmet že kaj žrtvovati, da pride lažje v nebesa! — —

Ta brezvestni hujskač, ki se je učil brezvestnega hujskanja in farbanja ljudstva pri jezuitih, namerava torej priti tudi sem na Gorisko. Mi že danes protestujemo proti tej nakani, da bi zapeljivci ljudstva s kranjskega hodili v našo deželo dražit, delat prepir in razprtje ter vznemirjat naše ljudstvo v deželi, katero je vsled hujskarij domačih klerikalcev že tako razdvojeno in trpi. Protestujemo proti tej nakani kranjskih klerikalcev ter pozivljamo poklicane činitelje, da preprečijo namerere dr. Šustersiča, katere se

Križarji.

Zgodovinski roman v štirih delih.

Poljski spisal H. Sienkiewicz. — Posl. Podravski. (Dalje.)

»Sedaj bo temu že jedno leto in devet tednov, kar so naju povabili saksonski vitezi v goste. Pri njih je bil na gostiji tudi neki vitez iz oddaljenega naroda Frigov, ki prebivajo ondi ob morju, in ta je imel s seboj sina, za tri leta starejšega od Zbiška. Enkrat je jel ta sin Zbišku pri mizi nedostojno očitati, češ, da nima niti brk, niti brade. Zbišek, dasi je nagle jeze, je to mirno poslušal; končno pa ga je zgrabil za čeljust in mu izpulil brke. Na to pa sta se spoprijela ter se borila na življenje in smrt.«

»Kako to, da ste se tudi vi vmešali v to?« vpraša gospod iz Dolgega lesa.

»To je bilo vsled tega, ker se je bil oče potegnil za sina, jaz pa za Zbiška, in tako smo se borili štirje pred gostmi na potepanti zemlji. Dogovorili pa smo se, da oni, ki premaga nasprotnika, dobi tudi voz in konja ter služabnika premaganega. In Bog je nama dal srečo. Premagala sva ona Friga, kajpada z nemalim trudom, ker sta bila drzna in močna ter si pridobila lepi plen. Imela sta štiri vozove in pred vsakim sta

bila vprežena dva konja, na njih štiri velike skrinje, devet služabnikov in odlično bojno orožje, kakoršno se pri nas le s težavo dobi. Čeladi sva si sicer pobila v borbi, za to pa je naju gospod Jezus razveselil z nečim drugim, kajti jedna velika skrinja je bila polna prekrasne obleke, med katero je bila tudi ta, katero je bil Zbišek ravnokar oblekel.«

Sedaj sta jela kmeta iz krakovske okolice ter oni Mazurji še z večjim spoštovanjem zreti na strica in na sinovca, gospod iz Dolgega lesa pa reče:

»Vidite ju, da sta oba drzna in neustrašljiva junaka.«

»Sedaj verjamemo, da prinese ta mladenič svoji zaročnici obljubljene tri pavove kitice.«

Matija pa se je smehljaj, pri čemur je na resnem njegovem licu bilo zapaziti res nekaj lopovskega.

Samostanski služabniki so izvlekli med tem iz jerbosov vino in kruh, služabnice pa so prinesle sklede, polne kuhanih jajec s klobasami, in po vsej sobi se je razširila vonjava po svinjski masti. Večina izmed navzočih, ki so postali gladni na poti, se je rinilo k mizam.

Vsekako pa se nihče ni vsedel poprej, dokler se ni vsedla kneginja. Ona se je vsedla na sredi pri največji mizi ter naročila Zbišku in Danuši, naj sedeta drug drugemu nasproti. Ob enem pa je dejala Zbišku:

»Primerno je, da jesta z Danušo iz jedne sklede, toda ne stopaj jej na noge pod klopjo, niti je ne

drezaj s kolenom, kakor to delajo drugi vitezi, ker je še premlada.«

Zbišek pa jej odvrne: »Ne storim tega sedaj, milostjiva gospa, marveč še le čez dve ali tri leta, ko mi gospod Jezus dovoli, da izvršim svojo obljubo in ko ta jagodica dozori; na noge ji pa tudi ne morem stopati, ako bi tudi hotel, ker jej še visé v zraku.«

»To je resnica!« reče kneginja, »vsekako pa mi je kaj drago, da poznaš dostojnost.«

Na to nastane tišina, kajti vsi so jeli jesti. Zbišek je odrezal najlepše kosove klobase ter jih nudil Danuši, ali jih jej naravnost tlačil v usta; ona pa je bila zelo vesela, da jej dvorjani tako zali vitez ter je jedla kolikor je mogla, pomežikajoč z očmi ter smejač se sedaj njemu, pa zopet kneginji.

Ko so bile sklede prazne, so jeli samostanski služabniki nalivati sladko, duhtečo vino, a to moškimi v večji, ženskam pa v manjši mori. Ko so raznašali orehe, prinešene iz samostana, je pokazal Zbišek znovič svojo moč. Imeli so tudi lešnike, ki so bili ondi kaj redki in dragi, ker so jih dovažali iz daljnih krajev. Gostje so segli hlastno po njih, tako, da se je čulo čez nekaj časa po sobi, kako so se drobile njih lupine pod močnimi zobmi. Toda Zbišek ni mislil ná-se, marveč je kazal rajše kneginji in Danuši svojo moč in zmernost, ne hoteč se ponižati v njunih očeh do požrešnosti. Nabravši sedaj pa sedaj polno pest

nikakor ne skladajo z zakoni. Oglašamo se pravočasno, ker nam je pri srcu blagor ljudstva, kajti ako se dovoli Šustersiču tabor na grobu kardinala Missije, odkoder bi donelo besno sovraštvo med ljudstvo, potem ne vemo, kaj se zgodi. Utegne pa se zgoditi, da vzraste vspešno s tem pojavom protipojav, in utegnili bi priti do tega, da bi nastal na Sv. Gori „tabor“, katerega bi klerikalci živo čutili do svojih zadnjih dni. „Caveant consules!“

Dopisi.

S Spodnjega Krassa. — Kakor se čisti, bodo vendar v Opatjemselu volili novo županstvo. Sicer čas bi bil, da se preustroji tista klerikalna banda. Že je 7. leto, ko sedi na stolu županstva tisti podrepanik nuncev, ki po farovžih kroznike liže.

Sedanji župan je zasedel županski stol pred šestimi leti. Borile so se stranke strasansko pri volitvah, ali g. nunc Kos in njegovi podrepaniki, z županom na čelu, so uporabljali vsa mogoča sredstva, da je volitev spadla po njih volji; imeli so dva svoja „izvezbanca“, ki nista mirovala ne po dnevi ne po noči. Ker se je godila krivica napredni stranki, je vložila dvakrat ugovor na namestništvo, katero je vsakokrat razveljavilo izvolitve, in pri tretjih volitvah je zmagala napredna stranka. Volitve so se vršile pravilno. Ker pa je klerikalna banda pogorela, so nagovorili nekatere maloumne, naj podpišejo rekurz, dobro vedo, da bo od namestništva ovržen, ali s tem da se obdržijo še nekoliko časa na svojih sedežih, kar se je tudi zgodilo....

Za našega slavnega župana pa se Kos, ki ga je povzdigal v deveto nebo, sedaj, ko mu je sezidal palačo, ne zmeni več. Postal mu je prokleti hinavec. Take časti mu nalaga.

Da pa občinstvo izve, kako dobro gospodari klerikalna stranka, kako dela v blagor občine, navedem, da je sedanji župan prejel od prejšnjega župana stotake, prihranjene v županstvu. Prihodnji župan pa bo podedoval po sedanjem okroglih 7000 glid. dolga. To vse na krščanski podlagi.

Na sploh se težko pričakuje rešitev iz teh verig. Svetujemo prizadetim, da si izvolijo za župana iz svoje srede moža, razumnega in pametnega, da pridemo zopet do kakega reda v občini.

Končno svetujemo se črnemu Kosu, naj neha že s tistim svojim surovim rjoventjem in napadanjem v cerkvi, ker to se mora studiti že vsakemu. Cerkev že ni več hiša molitve nego zdi se nam bolj kak javen umazan lokal, v katerem zganjarji razsajajo. Torej, g. Kos, mirujte in vedite, kadar greste v cerkev, da greste v hišo božjo, in ravnajte se po tem!

Pravicoljub.

Domache in razne novice.

Narodnemu skladu je daroval g. M. v G. 10 kron. Hvala mu!

Osebnosti. — Ministerski predsednik kot voditelj notranjega ministerstva je ime-

noval stavbinska pristava Fior. Derossija in Sil. Pipana inženirjem v državni stavbeni službi v Primorju.

Suplent na državnem gimnaziju v Kopru Viktor Magnago je imenovan glavnim učiteljem na ženskem učiteljski v Gporici.

Cesar v Pulju. — V noči med 1. in 2. t. m. so pričeli manevri. Prva in druga devizija ladijevja sta bila napadeni blizu Umaga od torpedovske flotilje, ki je pa bila odbita. Jednako je bilo pri Rovinju. V višini Premontore so se vršile strelne vaje mornarice s povoljnim vspehom. Brodovje je odpulo na to proti Malemu Lošinju, flotilja pa v Pulj. V malološinsko luko je došel cesar v torek ob 2. uri pop. Zvečer je bil na jahti „Miramar“ obed, katerega so se udeležili načelniki oblastev. — Cesar si je ogledal še razne druge utrdbe ter se vrnil v Pulj ob 11½. Ob 1. pop. je bil dvorni obed, katerega so se udeležili tudi razni vojaški poveljniki. Popol. ob 3. je pospel cesar zopet na kopno. Tem povodom so dale ladje po 21 pozdravnih strelav.

Vojaštvo se je vrnilo takoj po izvršenih manevrih v Trst, odkoder je odšla baterija 8. div. topničarskega polka še v teku dneva na svoje mesto v Gorico. — Ob 4. uri pop. se je popeljal cesar na kolodvor, odkoder je odpotoval na Dunaj malo pred 5. ur. Pozdravljali so ga topovi na utrdbah in vojnih ladijah. V Divatci je bil tudi presrečno pozdravljen.

Daroval je cesar revežem v Pulju in Lisnjanu 3000 K, ženskemu dobrotvornemu društvu 200 K, revežem v Mal. Lošinju 1500 K in za popravo cerkve v Velemsele 500 K.

Slaviže v Kanalu. — Poleg že nanznanjenih društev so prijavila svojo udeležbo še: Čitalnica v Tolminu po deputaciji, Prostovoljno gasilno društvo v Tolminu, Rokodelsko bralno društvo v Tolminu.

Poročajo nam, da se delajo velike priprave ter da se poskrbi za dobro postrežbo in udobnost občinstva, kolikor mogoče, da bodo udeležniki zadovoljni.

Kolesarjem. — Odbor „Narodne Čitalnice“ v Kanalu javlja gosp. kolesarjem, koji se mislijo udeležiti slavlja 35-letnice čitalnične, da bo za shrambo kolés na trgu določen primeren prostor in primerna oseba, katera bo na kolesa strogo pazila, in dobi radi kontrole vsak kolesar svoj listek.

Še eno za slovo. — Namestnik grof Goëss je napravil goriskim Slovincem še eno za slovo. Naročil je sezanskemu g. okr. glavarju, naj dobi župana ali drugega moža, ki bi ogovoril cesarja po nemški. Okr. glavar je iskal in našel. Ne vemo, na kak način je pridobil g. Muho za to, da je ta nagovoril cesarja po nemški, ali pred dejstvom stojimo, da se je to zgodilo — in grof Goëss je bil zadovoljen. Obžalujemo, da se je sploh dobil mož, ki je to storil, ker nemško ogovarjanje cesarja nam nikakor ni v čast, marveč Slovinci moramo pozdravljati ob takih prilikah cesarja po slovenski. Tako zahteva naš narodni ponas, tako zahteva naša narodna čast. Kdor dela drugače, tisti greši proti obema. Pričakujemo, da se v prihodnje kaj takega ne pripeti več.

Pa tudi za otročje se je bal namestnik, da bi ne bili videti preveč slovenski. Zadnjič

so smeli nastopati še s slovenskimi znaki, sedaj pa je deželni solski svet poskrbel, da je bilo odstranjeno vse, kar bi utegnilo biti kolikor toliko slovensko. Še živio-klice bi jim bil pahnil najraje nazaj v grlo... V deželnem solskem svetu gospoduje namestnik, kakor hoče; kar se tiče Slovencev, ni nikdar nikakega odpora, in prepričani smo, da ga tudi v tem slučaju ne bo. Lepemu profesorju izpod Čavna n. pr. so take reči deveta briga.

Obadva čina tu najstrožje obsojamo, ker sta naperjena proti slovenski narodnosti z najobčutljivejšo ostjo.... Pozivljata pa nas ta dva čina tudi na neizprosni boj — proti sistemu.

Grof Goëss nam je zagodel še eno za slovo. Stojmo na straži, da nam prihodnji namestnik ne bo ubiral takih stov.

Vipavska železnica. — Svoj čas je „Soča“ omenila, kako se vsa dela zavlačujejo, da ni misliti na pravočasno otvoritev. Tudi je razkrila, da so namenjeni le — nemški napisi na postajah. — Na to „Sočino“ pisavo je sledil takoj dementi, češ: vsa dela bodo pravočasno gotova, da bo železnica otvorena 1. septembra, — o napisih pa je bilo rečeno, da bodo dvojezični. — V resnici pa je „Soča“ pisala edino pravo, ker je bila prav dobro informovana. Da bi pa pridobili svojemu demontiju kolikor mogoče veljave, so res pohiteli z deli, a gledé napisov so lepo ugodili tako, kakor da bi nikdar ne mislili kako drugače.

September je tu, ali o otvoritvi ni še duha ne sluha. Dela še niso dovršena. V Ajdovščini n. pr. imajo postajo, ali do nje ni mogoče priti, ker ni nobene dovozne ceste. — Upravni svet spi. Grof Coronini, ki je predsednik, se za nič ne briga, a če kdo vpraša kaj dr. Gregorčič, se ta otrese, češ: „to ni moja reč, ni moja reč!“

Ko so imeli otvoriti furlansko železnico, so pripravljali res svečano otvoritev. Celo deželni odbor je prispeval k troškom. Za vipavsko železnico se pa danes ne briga nihče onih, ki so prvi poklicani. Zato namestavajo Ajdovci proslaviti dan otvoritve — samostojno.

Tako je torej s to železnico! Dvojna mera tudi tu! Ker teče po slovenskih tleh, zato bo vse bolj „po ščavarsko“. — Naši klerikalni kolovodje nimajo časa za take reči. Zdaj se morajo pripravljati na slovesen sprejem dr. Zlindra, ki pripelje na Missijev grob svoje kranjske kmete, da bodo ondi prisegli, kako pobijajo liberalce.

„Vestna“ služba politikujočih nuncev. — Nekdo piše: „Šel sem v hribe. V ročinjskem klancu sem srečal duhovnika, ki je potiskal kolo. Povedali so mi, da je to tisti zloglasni nunc Abram iz Trente. — Peljal sem se po Nedizki dolini. Tam doli blizu Podbonesca sem srečal Abrama na kolesu, ki je dirjal kakor furija. — Šel sem na Trbiž. Doli po strmem trnovskem klancu se je pripotil Abram s kolesom v roki. — Šel sem v Trento k izviru Soče. V gostilni poleg Baumbachove kočje je popival Abram. Rekli so mi, da je ondi navaden gost. V Soči so mi rekli, da je Abram vsak teden parkrat ondi. — V Bolcu se ljube jezijo, da Abram ne zamudi nobene prilike, ko more priti utrijevati svoje učence v vstrajnosti sovraštva in jeze. — Neki dan je bilo v Kobarcu vse

črno nunccev iz celega okraja, — in tu je moral biti navzoč seveda tudi Abram iz daljne Trente.

Vsak uradnik, učitelj itd. mora prositi in dobiti odpust, ako hoče na skodo službe zapustiti svoj kraj, — le premnogi naši ljubi nunci so tudi v tem oziru samostojni gospodje. Delajo brez nadzorstva, kar se jim zljubi; imajo maso ali tudi ne, mašujejo na dolgo ali stisnejo r. kratko; zapustijo svoj kraj, kedar jim očji v glavo, ne da bi storili vsaj tako kakor šaljivi vikar Š., ki je oznanil v cerkvi tako: „Od jutri do sobote me ne bo doma. V tem času ni treba ne roditelj ne umirati; kar vas je živih med tednom, tak ne pridete k maši, zato je nikdo ne bo pogrešal. Ako pa kdo hoče po vsej sili umreti, mu bo že pomagal kaplan iz... na oni svet. Amen.“

Radoveden sem, kako more vesten duhovnik opravičiti tako zanemarjanje službe, kakor dela trentarski Abram. Še bolj pa me zanima vprašanje: Ali so taki javni služabniki brez slehernega nadzorstva? — Kako morejo cerkvene oblasti zahtevati od drugih red, vestnost, ko je pri njih sam nered in samo brezvestno izpolnjevanje prevzete naloge?

Apostoli sovraštva. — Kakor vzvišeni so nauki Kristovi, tako nasprotno nizki so dandanes premnogi njegovi učenci. Mir, ljubezen, prizanesljivost med brati preveča vse Kristove nauke, — iz ust premnogh Njegovih naslednikov in onih hinavcev, ki se prvimi na sukne obešajo, pa vre dan na dan le strupeno sovraštvo do bratov, ki so tako predržni, da nočejo plesati po godbi v farovžih.

Dr. Lampe, urednik „Slovenca“, je govoril na zboru nekega društva in naglašal ljubezen, pa ne ljubezni med ljudstvi, ne med sinovi celokupnega naroda, marveč edino le ljubezen med tistimi ovcami, katere vodijo na vrvice politikujoči razsajajoči farovžih. — Največji hujskač na Slovenskem, dr. Zlindra, pa je tulil na shodu v Vipavi, da pravi, zvesti „katoliki“ liberalcev sicer ne sovražijo, ampak — zaničujejo. Torej „zaničevanje“, kar je najpodejše med podlostimi, to pridiguje dr. Šustersič nevednim kranjskim kmetom. — Nič čuda, ako so fanatizovani kmetje dvigali pesti, kakor pravi ponosno „Slovenec“, da bi — namlatili te zaničevane liberalce!

In tak hujskač naj bi se vodil zaslepljene tolpe kranjskih kmetov sem na Gorisko, na Sv. Goro, kjer bodo na Missijevem grobu prisegli, kako bodo „tudi v očigled velikih zrtv“ pobijali te zaničevane liberalce?! — Ali meni dr. Zlindra, da liberalci nimajo pestij? Ali meni, da bodo liberalci bežali kakor plahi zajci? — Ne, naj si dr. Zlindra zapomni, kaj je govoril, kajti nič dobrega ne bo sledilo. In ako doleti kaj tuh prvega kranjskega hujskaca, morda celo na goriskih tleh, kdo bo kriv?! — In taki ljudje hočejo biti Kristovi učenci? Škandal za katoliško cerkev!

Slab zagovor. — Gospodje pri „Gorici“ so končno le spoznali, da so grdo grešili, ker so na tako nesramen način napadli naše narodno ženstvo v „Gorici“ in „Prim. Listu“. Sedaj hočejo zagovarjati svojo podlo pisavo s tem, da pravijo, da so bile imenovane nekoč v „Soči“ slovenske gospodine (Dalje v prilogi.)

lešnikov ali orehov, jih ni grizel kakor drugi z zobmi, marveč jih je trl med prsti ter pobirajoč jedra iz lupin, jih je polagal pred kneginjo in pred Danušo. Pri tem pa je dobil še drugo zabavo. Pokladal je namreč lupine na rahlo zaprto pest ter jih s krepkimi prsi odpihalval celo do stropa.

Danuša se je smejala tako, da mu je končno morala kneginja zapovedati, naj opusti to zabavo, boječa se, da deklici ne bi škodoval smeh. Videča pa dekličje veselo lice, je vprašala:

»Nu, Danuška, ali je dolejo imeti svojega viteza?«

»O jako dobro!« odvrne deklica.

In potem, dotaknivši se z rožnatim kazalcem belega svilnatega vitezovega oprsnika, je vprašala:

»Ali bo jutri tudi moj?«

»Jutri in v nedeljo in tako naprej do smrti,« odvrne Zbišek.

Večerja se je nadaljevala, kajti po orehih so prinesli še sladke kolače, polne rozin. Nekateri izmed dvornikov so hoteli plesati, drugi so hoteli poslušati godce in Danušino petje, toda Danuši so se jela končno zapirati očesa, pokladala je glavico sedaj na jedno, pa zopet na drugo stran; še se je dva-, trikrat ozrla po kneginji in po Zbišku, odrgnila si z roko trepalnice in potem — oprši se z velikim zaupanjem ob vitezovo ramo, zaspala.

»Ali spi?« vpraša ga kneginja. »Sedaj imaš tukaj svojo »damo.««

»Ona mi je ljubša v snu, nego druga na plesišču,« odvrne Zbišek, sedeč ravno in nepremično, da ne bi sprebudil deve.

Toda Danuše ni sprebudila niti godba niti petje pevcev. Nekateri so dajali takt godbi, drugi so vdarjali po kositrenih skledicah; toda čim večji je bil trušč, tem čvrsteje je ona spala s polu odprtimi ustmi, kakor ribica.

Sprebudila se je še le tedaj, ko so na petelinovo petje in na odmev samostanskih zvonov vsi vstali ter zaklicali:

»K zornicam! K zornicam!«

»Pojdimo peš na slavo božjo,« reče kneginja.

In prijevši Danušo za roko, odide prva iz krčme, za njo pa odide ves dvor.

Noč je že bledela. Na vshodu se je jasnilo, nebo barvajoče se od spodaj z rožnato, zgoraj pa z zelenkasto barvo; pod tem barvilom pa se je opazal ozek zlati pram, ki se je širil neprestano.

Na zapadu se ti je zdelo, da je bežal mesec pred to jasno svetlobo. Ta odsev je bil čimdalje bolj rudast in jasen. Svet se je sprebuval, ves moker od sveže rose, radosten in spočit.

»Bog nam je dal lepo vreme, toda sopara bo strašna,« rekó dvorniki kneginji.

»Nič ne škodi,« pomirja jih gospod iz Dolgega lesa. »Naspimo se v samostanu in proti večeru odri-

nemo v Krakov.«

»Gotovo zopet na gestijo.«

»Ondi je sedaj gostovanje na dnevnem redu, a po porodu in po viteških igrah jih bo še več.«

»Čomo videli, kako se ondi skaže Danušin vitez.«

»Hej, to sta možaka kakor hrusta! Ali ste čuli, kako sta se borila v oni borbi?«

»Nemara se pridružita našemu dvoru, ker se še nekaj posvetujeta.«

In ona sta se zares posvetovala, kajti staremu Matijeju ni bilo posebno po volji to, kar se je pripetilo; korakajoč zadej v sprevodu, je nalašč odlašal, da je mogel z Zbiškom na samem spregovoriti.

»Resnica, to še ni ničesar. Jaz se hočem nekako pririniti do kralja, bodisi tudi s tem dvorom in nemara vjamem nečesa. Jako rad bi imel nekaj dvor ali gradič... Toda bomo videli. Bogdanec hočem na vsak način odkupiti, kajti to, kar so imeli naši očetje, moramo tudi mi obdržati. Toda odkod vzeti ljudi? Kar je opat dal, to vzame nazaj, toda zemlja brez ljudi ne znači ničesar. Toda pazi sedaj, kaj ti povem. Delaj komu obljube ali ne, vsekako pa pojdi z gospodom iz Melština h knezu Vitoldu in potem nad Tatarje. Ako se ta dvigne pred kraljičinim porodom, ne čakaj niti viteških iger, marveč kar pojdi, kajti ondi se utegneš okoristiti. Saj veš, kako je knez Vitold darežljiv, tebe pa tudi že pozna. Ako se boš odlikoval, pa te gotovo bogato nagradi.

(Dalje pride.)

„skatljice“ — „ohne Aussichten“. Potem pa pravijo pobožnjaki pri „Gorici“: „Tako plačuje „nežegnani“ falot naše narodne gospodične, ki nastopajo pri narodnih vesellicah in sploh pri vsem narodnem delu, ki se zrtvujejo in jako marljivo nabirajo darove za naše učne zavode“.

Slab zagovor, prijatelj! Ko smo pisali o klavernih plesnih vajah in vesellicah v naši katoliški čitalnici v Gorici, na katere so gonili dijake z gimnazija, je bilo res govora o „skatljicah“, katere morajo reveži zabavati. Da se vrši to zabavanje „ohne Aussichten“, to pa so besedice iz vrst katoliških plesalk samih... Ali, dragi, taka-le plesna vaja v čitalnici, to pač ni nikako narodno delo, da bi se morali zgražati nad tem, ako se taka klaverna plesna vaja malo pokritkuje ter se pove, kdo in kako se je deklica. S tem ni bil nihče napaden pri narodnem delu. Dalje pa je tisti slavospev o nastopanju pri narodnih vesellicah, pri vsem narodnem delu, o zrtvovanju itd. skrajna pretiranost! Vrhu tega nikari misliti, da bi bili možje pri „Gorici“ čakali doslej s svojo „ogortčenostjo“, ako bi bili smatrali, da je „Soča“ napadla narodno ženstvo. O ne, marveč takoj bi bili udarili po nas; ker pa so vedeli, da one opazke ne tvorijo nikakega razžaljenja narodnega ženstva, so molčali ter šele sedaj privlekli to reč za lase v javnost.

Gospodje bi se radi izvili iz zagate, v katero so zašli, pa so strasno nerodni, tako neresni, da hočejo v tem slučaju kar nakrat proglašati za narodno delo ples, kateri drugace preklinjajo ter ga skušajo preprečiti, kjer mogoče. Kaka doslednost! Toda ravna se pač vedno po geslu: Kakor kaže. In kadar kaže, jim je tudi plesna vaja narodno delo! Toda s takim zagovorom pri pametnih ljudeh ne opravijo nič. Ostane pa še vedno pribito dejstvo, da je bilo naše narodno ženstvo v katoliških čitalnicah „Gorica“ in „Primorski List“ napadeno na skrajno žaljiv in infamen način.

Pevsko in glasheno društvo vabi gg. pevke in pevce, da se zberó jutri ob 11^h na dvorišču „Goriške ljudske posojilnice“, odkoder bo skupen odhod v Kanal. Prosi se ob jednem, da prinese seboj vsak član društveno znamenje.

Slov. bralno in podporno društvo naznanja svojim članom, da bo skupen odhod v Kanal jutri ob 11^h. Zbirališče na dvorišču „Goriške ljudske posojilnice“.

„Goriški Sokol“ naznanja svojim izletnikom v Kanal, da bo zbirališče na Katarinijevem trgu. Odhod točno opoldne.

Iz županije Kred pri Kobaridu je priobčil „Prim. List“ dopis o občinskih volitvah. Pravi, da so v aprilu zmagali Gabrščekovi pristasi (t. j. narodno-napredna stranka), pa so bile volitve razveljavljene.

(Kakor v Rihembergu tako v Kredu so klerikalci dokazali svojo brezvestnost. Ko so propadli, so podali pritožbo sami proti svojemu postopanju. Volilna komisija je bila vsa klerikalna. In proti njenemu postopanju so se klerikalci pritožili. Doslemu komisarju so dali na zapisnik same take reči, katerih nihče drugi ne vé, — ali obveljalo je. Namestništvu je to zadoščalo, da je klerikalcem ustreglo in volitve razveljavilo.)

Vršile so se nove volitve. „Prismojenec“ pravi, da je prislo zdaj od 18 starašin 10 do 13 klerikalcev. — Ali ni to lepo? **Torej deset do trinajst.** Za tri duše so se v skrbeh, da jih ne bo hudič hrustal; ako pristopijo k stranki „farovskih podrepnikov“, bodo njih duše rešene!

„P. L.“ pravi, da so naprednjaki „rekurs“ zamudili. Mi vemo, da voditelji naprednjakov v krejski občini niti niso podali pritožbe, pač pa nekaj Borjancev, ki so do gola siti Sedejeve pijanosti. — Razlogov za razveljavljenje je zdaj več nego jih je bilo dvie.

Vkljub vsemu naporu pa „kavcem“ ni slo tako, kakor so želeli. Propadel je njihov kandidat za župana, ali izvoljeni so vsi glavni „Gabrščekovi pristasi“. — Izvoljenih je celih 8 Staroselecev, in „P. L.“ ima prav, ako jih imenuje le „Staroselec“. — Kobarški kaplan je pisal teden prej v „P. L.“ o — neznatnosti. Mi pa rečemo: nobena stranka ne vstvarja toliko neznatjavov, kolikor klerikalna. Ker so Staroseleci volili vedno napredno, so za te volitve tamošnji nunci zhudili različne osebne želje, katerim se prost človek ne more vedno ustavljati. Hudič je celo Kristusa skušal, naši nunci pa se se spravljajo ob takih prilikah nad navadne ljudi, katerim ni treba toliko obljubovati kolikor hudič Kristusu. — In tako je bil n. pr. Staroselec, ki se vedno šteje med naprednjake, pred volitvijo v farovžu, kjer se je dobro pilo in živo dogovarjalo. Od tod je prislo, da so dobili Staroseleci več starašin nego navadno, ali — „kavci“ pa le niso. Ker imajo največ starašin, jim tiče tudi župan. To so Krejci zaslužili!

Borjanci, ki so vedno sli s Sedejem kakor jeden mož, so bili zdaj hudo razcepjeni. „P. L.“ se tolaži, da je bilo to radi razdelitve občinskih pašnikov. — No, isti razlog je veljal lani tudi, pa so sli vsejedno skoro vsi za Sedejem. Mi pa vemo, da so mnogi možaki že spregledali, da v farovžu ni prave ljubezni za ljudstvo; zato so se oklenili naprednejših mož, ki hočejo voditi svojo in svojih sosedov srečo sami brez farovške komande. Jasni se, jasni! Narodno-napredna stranka ima prihodnost, — a Vaša je preteklost in bridko osoljena sedanost. In ako zmagajo naša stremljenja sele za 100 let, to nič ne dá: mi postavljamo tej prihodnosti trdne temelje!

Gospod nunc Jaka Fonov, vulgo tista „mlčkna reč“, je še vedno naš stari prijatelj. Dolgo časa je že, kar se je zadnjič oglašil. No, sedaj je hodil po kobarških Potokih in ujel je na št. 35. Andreja Skočirja, kateri je bil naroden na „Primorca“. Precej časa je moral obdelovati moža, predno se mu je udal, no, končno je le zmagal, najbrže z denarjem, da je naročil za Skočirja, „Primorski List“ iz svojega žepa. Ko je tako pridobil Skočirja za sveto katoliško stvar, pa se je Jakec usedel ter nam napisal tako-le dopisnico:

Ne pošiljajte mi več tega umazanca v hišo. Mari mi je še vedno sveta osma zapoved — kajti nobenega obrkovanja ali opravljanja črnenja visokih ali nizkih oseb ne maram deležen biti. Če je liberalcem to všeč meni pa ne. Ako ne morete drugače živeti kakor s tem, da grob kopljete našemu ubogemu ljudstvu vas z zaničevanjem pomilujem obenem pa pravim i Bog daj boljše spoznanje.

V Potokih, 1/9 1902.

Andr. Skočir — 35.

Preveč časti bi skazali Jakcu, ako bi reagirali na to dopisnico ter zavrnili njegovo besedčenje na katoliški podlagi. Ne, Jakec tako daleč ne gremo, rečemo le, da kdor tako piše, je skrajno zloben in nepoboljšljiv grešnik ali pa je prismojen. G. Jakec, izbirajte!

Vojaški begun. — V vrtu tik kolodvora je našel redar Perko zavoj, v katerem je bila obleka ter razni vojaški rekviziti infanterista Folgsama pri tuk. pešpolku št. 47. Obvestili so o tem vojaško oblast, kjer se je izvedelo, da je Folgsam prejšnji dan pobegnil. Piše se Folgsam, ali kakor kaže, je kot vojak malo „folgsam“.

Začetek šolskega leta na c. kr. pripravnic za učiteljsca v Podgori pri Gorici bode dne 16. septembra.

Vpisovanje bode dne 14. in 15. septembra od 9.—12. ure predpoludne in od

2.—4. ure popoldne v tamkajšnjem šolskem poslopju.

V ta zavod se sprejemajo krepki in zdravi dečki, ki so dosegli 14. leto, ali vsaj 13¹/₂ leta svoje starosti ter so z dobrim uspehom dovršili vsaj ljudsko solo ali kak razred srednjih šol.

Šolnine se ne plačuje. Pridni pa potrebni učenci dobé nekaj državne podpore.

Za vzprejem se zahteva: zadnje šolsko spričevalo, krstni list, spričevalo o stavljenji kozic in zdravniško spričevalo o zdravstvenem stanju dečka.

Odpovedal se je časti mestnega svetovalca tukajšnji knjigotržec in tiskar gosp. Josip Paternolli. Ze dlje časa je, odkar je nameraval odreči se starašinstvu, ali so mu prigovarjali, naj ostane. No, sedaj pa se je kljub temu odločil za odpoved. So pač čudne razmere na goriskem magistratu!

Luigi Luzzatti v Gorici. — Koncem oktobra pride v Gorico znani laski ekonomist Luigi Luzzatti. Povabil ga je goriški župan; predaval bo o vprašanju malih stanovanj, katerih v Gorici v sedanjem času živo pogrešamo, s katerim vprašanjem pa se bavi sedaj poseben odsek, kakor smo že svoj čas poročali.

Društvo „Progresso“. — V Gorici ustanovljajo Lahidruštvo „Progresso“. Društvo bo imelo namen, olepsavati Gorico. Nekam čudno se sliši to-le, da se društvo proglaši za ustanovljeno, ko dobi 40 članov, ki bodo plačevali 20 vinarjev na mesec, ter da troški za olepševalne namene ne smejo presežati 500 kron.

Društvo z olepševalnimi nameni v Gorici je bilo na mestu že pred leti in leti, ko so prihajali tujeji v lepem številu v naše mesto skozi celo leto ter ostajali tu čez zimo v velikem številu. Dandanašnji pa jih je vedno manj, ker ne dobijo v Gorici potrebne udečnosti, kakoršna pritiče zdravilnemu kraju. Ker se je v tem pogledu grešilo od raznih strani, tega ne popravi društvo „Progresso“, ker v tako svrhu bi bilo treba vse druge, večje akcije! Želeti pa bi bilo, da se res kaj stori za Gorico kot zdravilišče, zlasti sedaj, ko odpro nove železnice širok promet skozi našo deželo.

Izpred sodnje. — Pred sodniki so stali Jos. Miklavčič, Ant. Princič in Bregantič Al., vsi mladi fantje iz Gor. Cerovega. Sli so dne 20. julija letos od doma zvečer v St. Ferjan, kjer so prišli v prepiz z nekimi Kojščani, po imenu Raf. Čadež, Ant. Lenardič, njegov brat in drugi. Ko so se sprickali, so sli fantje iz Cerovega po kamenje, katero so metali v okno ter ranili krčmarjevo hčerko in Carara, uslužbenca pri baronu Tacco. Dobilii so za to Miklavčič 5 mesecev, Princič 5 in Bregantič 3 mesece trde ječe.

Kanalska mladina priredi javni ples v nedeljo dne 14. septembra.

Veselega izleta žalosten konec. — Plesničar Al., Furlan Em. in Podgornik Al. so se peljali v terek v St. Peter. Peljal jih je izvošček Al. Pavšič. Ko so se vrnili v mesto, so sli k „belemu zajcu“ ter ukazali vina. Kmalu nato je vstopil omenjeni izvošček ter zahteval plačilo za vožnjo. Tu pa je zrogovilil Furlan ter celo udaril izvoščeka, o plačilu pa ni hotel nič slišati. Izvošček je takoj odšel, Plesničar pa je hotel potolažiti jeznega Furlana. Ali naletel je slabo. Furlan je pograbil solnico na mizi ter tolkel z njo Plesničarja po glavi in obrazu s tako močjo, da se je solnica razbila. Kdor miri, kaj dobi, pravi že star pregovor, ubogi Plesničar pa je bil dobil toliko, da so ga merali peljati v bolnišnico, kjer so mu dali potrebno zdravniško pomoč. Potem je sel domu. Furlan pa je sel še v drugo gostilno v Kapucinski ulici, kamor pa je prišel ponj redar.

„Narodna čitalnica“ v Vipavi uljudno vabi na običajno veselico, katero priredi v praznik Marijinega Rojstva dne 8. septembra 1902. v svojih prostorih pri gosp. Petrovičju (prej Ursičju). Vspored: 1. Godba na lok. 2. „Sredno novo leto“, šaljiva igra v jednom dejanju. 3. Petje in godba. 4. „Prijetno iznenadenje“, burkica v jednom dejanju. 5. Ples. Začetek ob 1/2 8. uri zvečer. Svira goriški Vidričev septet. Ustoppnina: sedež 1 K. stojšče 60 vin., k plesu 2 K.

Padel je kake tri metre globoko s škarpe pri delu na Vipavski železnici delavec Ivan Bosnik, 60 let star, ter se močno poskodoval na glavi. Pripeljali so ga v tukajšnjo bolnišnico.

Nagloma je umrl Josip Kavs, delavec v Leberžovi tovarni, star 60 let. Od dela

zvečer je sel v gostilno pit četrt vina, odkoder je šel domov, večerjal ter šel mirno spat. Zjutraj ga je našla žena mrtvega v postelji.

Tudi v Zdravstveni se je pripetila nagla smrt, in sicer je umrla nagloma, zadeta od kapi, 51-letna Marija Cotič. Istotato naglo je umrl v Fari kmet Fr. Mavrič. Bržčas je v zvezi s tako naglim umiranjem izredna vročina, katero imamo zadnje dni.

Skozi okno je skočila 29-letna Ivanka Delbianco in tukajšnji bolnišnici. Bila je ječna. Pred kratkim je povila dečka.

Prod sklepom lista doznajemo, da so bile vesti v listih, spravljene v dotiko z nemskim nagovorom na Krasu, deloma pretirane, deloma neresnične. Tudi dr. Kurelič je pozdravil cesarja nemski.

Na napačen tir je zašel včeraj vlak št. 1015 na tuk. kolodvoru. Vlak so ustavili še brez nesreče za ljudi. Stroj in vagoni pa so poskodovani. Škoda znatna.

Zadosti češp. — Letos so češpe izredno dobro obrodile. Drevje je kar viselo, tako je bilo polno tega sadu. Koliko jih je, se vidi tudi iz tega, da jih prinašajo na trg v izredno veliki meri. Tako na primer jih je bilo na trgu v sredo: 152 vozov, 142 vozickov in 900 kosar, kar znaša okoli 1200 kvintalov ali 12 vagonov.

„Slovenska čitalnica“ v Prvačini vabi na veselico, katero priredi dne 7. septembra 1902 v deloma pokritih prostorih g. A. Pahorja ob 4¹/₂ uri pop. Vspored: 1. Ipavic: „Domovini“, svira domača godba. 2. Pozdrav. 3. J. Aljaž: „Občutki“, poje domači možki zbor z bariton-solo. 4. H. Volarič: „Venček“, svira domača godba. 5. Deklamacija. 6. H. Vogrič: „Bogomilovo slovo“, svira domača godba. 7. P. H. Satner: „Na planine“, poje domači možki zbor. 8. Ples in prosta zabava. Ples se vrši v venčkih: 6 kom. 1 krono. Pri veselici in plesu svira domača godba broječa 18 mož. Vstopnina k veselici 40 vin., sedež 20 vin. K obilni udeležbi uljudno vabi — odbor.

Dijake od 10—12 leta se sprejme na stanovanje in hrano. Kje, pové naše upravnistvo.

Kandidatnje sprejme na stanovanje in hrano slovenska družina. Daje se lahko pouk na glasovirju. Govori se vse tri jezike. Ponudbe na upravnistvo.

Išče se stanovanje s hrano rogem gospodu ali gospej za dijaka niž. ške. Ponudbe s ceno ter hišnimi razmerami do ponedeljka zjutraj na: A. K. p. restanto Gorica.

30.000 kron znaša glavni dobiček olomuske razstavne loterije. Opozarjamo, da je zhebanje nepreklicno dne 25. septembra ter se izplačajo posamezni dobički od prodajalcev v gotovini le z 10% popustom.

Vsako ima takošen želoдец, kakoršnega sam hoče, t. j. kakor ga čuva. Delovanje prebavnih organov se mora redno opazovati ter paziti, da se istih ne loti kaka težka, kronična bolezen. Da se želoдец obvaruje ter ohrani zdrav, služi najbolje že 40 let uporabljivi Rosa-balsam iz lekarne B. Fragnerja, c. kr. dvornega zalagatelja v Pragi. Ta balsam se dobiva tudi v tukajšnjih lekarnah.

Razgled po svetu.

Državni zbor bo sklican, kakor pravi „Information“, dne 6. ali 7. oktobra t. l.

Izgređi v Zagrebu. — Radi izgređov je razglašena nagla sodba. Krvnik Lang je prišel nemudoma v Zagreb. Prepovedano je vsako zborovanje in zbiranje. Župan Mošinski, pol. načelnik Katkač in drž. pravdnik Jurčić so odstopili. Ko je bila razglašena nagla sodba, so zaplopile narodne zastave po Zagrebu. Vojaštvo pa je zasedlo vse javne trge in druge važnejše prostore.

Bila je prava revolucija z vsemi njenimi grozotami — s požigi in plenjenjem. Najhujsi boj je bil na Prilazu, kjer stanuje višjesodni svetnik Stojanović, pri tleh pa bivši profos Wittas. Iz te hiše so na demonstrante streljali in metali kamenje. Neki mesar je bil smrtno-nevarno obstreljen. Na to so demonstrantje naskočili hišo in vse razdejali. Wittas je padel na kolena in zatrjeval, da ni streljal, a množica ga je strahovito pretepla, da je krvav oblezal na cesti. Wittasa so prenesli v bolnico. V Moravski ulici so izgređniki vlomili v prodajalno nekega Srba in vse demolirali. Včeraj dopoldne so izgređniki vlomili v nekaj trgovin v Ilici in jih izpraznili. Tudi v raznih drugih krajih so se zgodili veliki izgređi. V Vrabačah je množica naskočila hišo nekega Srba in napadla orožnike s kamni. Orožniki so streljali. Neki kmet je bil ustreljen, mnogo drugih pa ranjenih.

Svojem rojakom

o slavitvi 35-letnice kanalske „Čitalnice“.

dne 7. septembra 1902.

Pozdrav, rojaki, družba mila, ki danč obhajam ni spomin, ko vzhajati jel iz mrtvila med vami se je Slave sin!

Bil marak je... a pripulna zora je narodnosti na obzór... Kmalce tudi vstati mora! Zveni je glas iz dolov, z gor!

Od tega je minila doba, let dolgih trideset in pet, življenje vstalo je iz gruba: Čitalnica je vznikla v svet!

In vstajati iz vaze srede odlični jel so možje gojje umetnosti in vede, vedrče vam um, meče sreč! —

Mnog vrtmož tak že v grobu spava, ki miho objokujem ga; a mnog živi, cvete mu slava, ponosen občudujem ga! —

Zaveden rod pri vas zdaj biva, o njem po svetu sloves gre, in pesem ori pomenljiva: — da smo Kanalci, svet naj zvé! —

Zató zveni naj danes časa, rojak pozdravljam brate vas: Čitalnica živi naj vaša, srečnejši se priklj ji čas! —

Trebelno pri Mokronogu, na Delenjskem, 3. sept. 1902.

Jancko Leban.

Sedaj je Zagrebu zopet mir. Aretirali so po nagli sodbi tri osebe, ki so trgale plakate z naznanilom nagle sodbe, in nekega moža, ki je grajal odredbo javno. Pridejo pred naglo sodbo. — Zaprtih je 148 demonstrantov. Bajе jih pride 30 pred naglo sodbo. Škoda, prizadjana Srbom, znaša okoli 400.000 K.

Nemški cesar je prišel s svojo soprogo dne 2. t. m. v Poznanj med Poljake. Na kolodvoru pri sprejemu je bilo premnogo vojaštva. Župan Wittik, ki je pozdravil cesarja, se je kar topil v hvalisanju Prusije, zatrjuje, da govori v imenu vsega prebivalstva. Prus sem in Prus hočem ostati, je rekel. Cesar je sprejel v avdijenci med drugimi tudi nadškofa Stablewskega. Cesarja je ljudstvo sicer pozdravljalo tuintam, ali o kakih srčnih ovacijah ni ne duha ne sluha. Veljavnejši Poljaki so odpotovali.

„Zavod sv. Nikolaja“ v Trstu. — Vodstvo zavoda razposilja tako-le vabilo: Vase Blagorodje! V nedeljo, dne 7. septembra t. l. bo otvoritev dekliskega doma zavoda sv. Nikolaja v Rocolu v ulici Settefontane št. 34. Pri slavnosti sodeluje iz prijaznosti „Slovansko pevsko društvo“ in vojaška godba. Vspored slavnosti: Ob 9. uri dopoldne sv. masa, katero bo daroval društveni katehet preč. gospod Fran Guštin v cerkvi sv. Vincencija. Po sv. masi blagoslovljenje doma zavoda sv. Nikolaja. Popoldne ob 4. uri koncertna veselica na lastnem vrtu. NB. Slavno občinstvo je uljudno naproseno, da se vdeleži v obilnem številu sv. mase, blagoslovljenja doma in popoldanske slavnosti.

Odbor.
Vspored koncerta: 1. Godba; 2. Pozdrav; 3. S. Gregorič: „O posvečenju doma zavoda sv. Nikolaja“, deklamacija; 4. Godba; 5. Brajša: „Koračnica“, možki zbor; 6. Godba; 7. Foerster: „Domovini“, mešan zbor; 8. Godba; 9. Bartel: „Oj planine“, mešan zbor; 10. Godba; 11. Volarič: „Slovanski svet“, možki zbor; 12. Godba; 13. Bazar, strukljev semenj in šaljiva pošta. — Vstopnina k veselici 40 st., otroci v spremstvu starišev so vstopnina prosti. V slučaju slabega vremena se slavnost preloži na drugi dan eventualno drugo nedeljo.

Samomor vojaka. — Ko se je vračal parnik „Habsburg“ s pešpolkom št. 97. z manevrov v Trst, se je pripetil na njem samomor. Ustrelil se je namreč prostak Iskra iz Voloskega. Zatrjuje se, da je Iskra na vojaških vajah na Krasu z nekim izrazom žalil našega cesarja, vsled česar mu je njegov podčastnik zapretil, da ga zatoži na pristojnem mestu; to je Iskra, ki bi bil sedaj končal svoja vojaška leta, tako prestrašilo, da se v svojem obupu ustrelil.

Drugi zopet zatrjujejo, da je Iskra zakrivil neubogljivost proti nekemu svojemu predpostavljenu. Iskra se je podal pod krov, v magazin št. 1; in ko je bil za trenutek sam, nastavil si je pušino cev pod brado in izstrelil. Bil je v hipu mrtev. Ko je počil strel, priteklo je na lice mesta nekaj častnikov in vojaški zdravnik, ki pa ni mogel družega, nego konstatirati nastopivšo smrt. Ob 9. uri in pol zvečer prepeljali so samomorilcevo truplo v vojaško bolnišnico.

44.000 K je dala nemška pošta uprava za eno znamko, in sicer za prvo izdajo 2 pence-pismene znamke, katera je sedaj shranjena v državnem poštnem muzeju. To je pač velika svota za tako malo redkost!

Na otoku Martiniku je po uradnih izveštjih povodom znanih vulkanskih izbruhov, poginilo 1060 oseb ranjenih ... je bilo 1500. Mont Peleé je te dni zopet pihal. Ponesrečilo mnogo ljudi.

Daranyi, ogerski poljedelski minister, je govoril te dni na shodu čebelarjev v Temesvaru, in sicer tako-le nekako: „Tu (na Ogrskem) vidite narod, ki je varoval skozi stoletja, polna bojev, krščansko kulturo zahoda in si je ohranil od svojega tisočletnega obstanka sem vso svojo konstitucionalno svobodo. In temu gre hvala za nje obstanek. Ta narod se ni vzdražal niti s silo, niti z umetnimi sredstvi, temveč poleg svojega krepkega nagona s samoobrambo, s svojo neizbrisno ljubeznijo do svobode. Črpal ni svoje moči iz zatiranja drugih, marveč našel je garancijo svojih pravic in svobode v tem, da se je oziral tudi na postavne pravice ter na svobodo drugih. Zato Ogrska ... ne pozna nikakih pastork in ravna z vsakim državljanom z enako ljubeznijo. Zato tudi oni prebivalci dežele, ki niso zmožni ogrskega jezika, torej brez razlike vere, jezika in narodnosti vsi enako napredujejo in vspevajo.

Prav tako pa tudi vidimo, da se oklepajo tudi državljani neogrškega jezika z isto ljubeznijo države in se čutijo sinove te domovine“.

Kaj naj rečemo na to? Da bje ta govor ministra tako predrzno v obraz resnici, to je pač ogerska specialiteta. Kaj pa nam pričajo Hrvatje in Slovaki? Baš obratno.

Kmetički štrajk v Galfeji dobiva sedaj svoj odmev v sodni dvorani. V sredo je pričela v Lvovu obravnava proti 28 kmetom in kmeticam, obdolženim nasilstva povodom kmetičkega štrajka. Poklicanih je 33 prič. Obravnava je določena na več dni.

V Londonu so imeli dne 2. t. m. delavci velik shod, na katerem so proglasili vojno v južni Afriki za nepravilno.

Vesti iz Amerike. — V listu „Glas Naroda“ iz New-Yorka čitamo: Oče streljal na svoje otroke. — 27-letni Fred Diescher, stanujoči v hiši št. 551 zapadna 45. ulica, Manhattan Borough v New-Yorku je v soboto dne 16. avg. zjutraj streljal na svoja dva otroke in oba smrtno ranil. Oba bodeta umrla. Diescher je bil pijan, ko je storil grozni zločin.

Proti naseljevanju Kitajcev. — Washington, D. C., 18. avgusta. Ker nameravajo nekateri kapitalisti ustanoviti med Kitajsko in Mexiko direktno parobrodno zvezo, da tako Kitajcem olajšajo naseljevanje v Zedinjenih državah, bode naselniški komisar število naselniških nadzornikov ob mehiške meji pomnožil.

Nameravajo odsloviti 10.000 delavcev. — Chicago, Ill., 16. avgusta. List „Interocean“ objavlja, da namerava tukajšnja „International Harvester's Co.“, katera izdeluje poljedelske stroje, število svojih delavcev za tri četrtine zmanjšati. Na ta način bode kakih 10.000 delavcev zgubilo delo.

Štrajk, ker se ne smejo ženiti. — Chicago, Ill., 16. avg. Uradniki tukajšnje „First National“ banke so radi najnovejše odredbe bančnega ravnateljstva zelo razburjeni. Ravnateljstvo je namreč prepovedalo ženiti se vsem onim uradnikom, kateri nimajo 1000 dol. letne plače. Več uradnikov moralo je dan svoje poroke prestaviti, ker inace bi zgubili službo. Vodstvo banke sicer trudi, da to ni istina, toda uradniki zatrjujejo, da se bode vsakdo moral od banke posloviti, kdor se oženi in nima 1000 dol. letne plače. Radi tega nameravajo uradniki pričeti s štrajkom.

600.000 židov v New-Yorku. — Iz newyorskoga „Jewish World“ posnamemo, da imamo v New-Yorku nad 600.000 židovskih someščanov. Leta 1901. umrlo je v New-Yorku 7997 židov. Umrje jih namreč povprečno 15 od tisoč. Istega leta vrsilo se je samo v Manhattan Borough 5062 židovskih porok. Razun tega imamo pa tudi v Brooklyn Borough nad 70.000 židov, tako da je vsaki četrti Newyorčan v Manhattan Borough žid ali židovka.

Žrtva ljubosumnosti. — Des Moines, Ia., 19. avgusta. Duhoven Frank Lomack, kateri je zaljubljen v udovo Zofijo Tyler, je slednjo včeraj spremljal iz gledišča domov. Na poti ju je srečal A. L. McKinney, kateri tudi omenjeno gospo ljubi, in je na mestu ustrelil duhovna. Morilca so zaprli.

Prevelik za ječo. — Dne 20. avgusta zvečer so na Lewis Street, Manhattan Borough v New-Yorku aretirali 6 čevljev in 5 palcev dolgega pijanega moža, ker je malo preveč pil. Jetnik je sodniku naznanil, da je doma iz Bermudov, in da stanuje v hiši št. 25 South Street, Manhattan Boroug. Ker je mož bil prevelik, ga je sodnik izpustil.

Razne vesti. — V Curihu se je zadržala s plinom rodbina barvarja Mathysa. Vzrok je bilo pomanjkanje vsakdanjega kruha. — V zahodni Ameriki so našli velik meteor, ki je tezak 100 stotov. — Gadi in žuželke se v Švici grozno množijo. Oblasti plačujejo za vsako kačjo glavo po dva franka. V kantonu Neuchatel so pobili tekem enega tedna 100 gadov. — Rossevelta, predsednika Zjed. ameriških držav, bi bil te dni kmalu povozil neki električni vlak. Rossevelt je le malo opraskan, en redar je mrtev. Dva železniška uslužbenca so zaprli.

Narodno gospodarstvo.
Sedmi avstrijski vinarski kongres. — Od 14. do 17. septembra se bo vršil v Kremisu na Nižjeavstrijskem sedmi avstrijski vinarski kongres, pri katerem se bodejo razpravljala mnoga za vinogradnike zelo važna

vprašanja, o katerih bodo referirali razni avstrijski strokovnjaki. S kongresom so združeni izleti v dolino „Wachau“, katera daleč slovi po svojem vinarstvu in svoji naravni lepoti. Vdeleženci bodo imeli priliko si ogledati razstavo vinarskega in kletarskega orodja, nadalje sloveče kleti samostans v Melku, višjo vinarsko šolo v Klosterneuburgu in tamošnjo svetovnoznano samostansko klet, kakor tudi pokušati najboljša nižjeavstrijska vina ne samo pri omenjenih izletih, ampak tudi posebno pri prvem pokušanju nižjeavstrijskih vin, katero bode nalast za to pri tej priliki prirejeno. Vsak vinogradnik bode imel priliko v mnogem koristnem vinarskem vprašanju se temeljito poučiti. Vzlasti zanimivo bode opazovati napredek v umnem kletarstvu, v katerem smo po naših deželah še na tako nizki stopinji. Ker se kongresa vdeležijo tudi strokovnjaki iz naših dežel, bodo imeli nasi vinogradniki, ki se hočejo kongresa vdeležiti, dobre voditelje, kateri jih radi na vse zanimivo opozorijo. Kdor se hoče kongresa vdeležiti, zglašil naj se pri kongresnem sekretariatu v Kremisu (bližji naslov: „An das Sekretariat des VII. oesterr. Weinbaukongresses in Kremis“), kjer je tudi vplačati pristopnino 10 K.

Književnost.

Naročnikom „Slovanske knjižnice“ naznanjamo, da dobe prihodnji teden drugi del zanimivega romana „Kletev nezvestobe“. — Celoten roman obsega 688 strani. Naročniki ga dobé v hišo za gl. 1-20, v knjigarnah pa stane gl. 1-60. — Ustavili smo že prvi del vsem dolžnikom. Nekaj izjem smo naredili le pri onih, ki so dolžni le za jeden ali par snopičev. — Od takrat je poravnalo dolg že lepo število naročnikov. Kdor se ni, naj se spomni, kaj je njegova dolžnost do tako lepega književnega podjetja.

O „Knjižnici za mladino“, katero izdaja naša „Goriška tiskarna“, je imel g. urednik E. Gangl na zboru učiteljske „Zaveze“ v Trstu lepo predavanje, ki je jako ugajalo.

V zadnjem „Zvonu“ pa je napisal znani naš književni kritik g. dr. Fr. Zb. s. n. k. prav ugodno oceno in toplo priporočilo.

Vspeha se ni. Vseh naročnikov se ni — 400, a od teh jih je le na Goriškem — nad 200.

V oktobru izide dvojna št. 27. in 28., ki prinese obširnejo izvirno povest in važno berilo.

Ljubljanski grad in promet s tujci. — Ponatis iz „Gorenjca“ št. 30.—34. V Kranju 1902. Založil pisatelj. Tiskal Iv. Pr. Lampret v Kranju. Tako je naslov brošurice, v kateri je govora kakor pove že naslov, o ljubljanskem gradu in prometu s tujci. V brošurici pa je govora tudi o ustanovitvi obceslovanskega planinskega društva, v katerem bi se zvezali slovenski, češki, poljski, hrvatski, srbski in ruski turisti. V brošurici so tudi lepe sličice: Ljubljana, Bled, Bohinjsko jezero, vhod v Postojnsko jamo. Misli, sprožene v brošurici, so gotovo vredne uvaževanja, zato jo priporočamo.

Svilene bluže gl. 2-35 in višje — 4 metre — kakor tudi „Hennebergova svila“, črna, bela in barvana od 60 kr. do gl. 14-65 meter. Vsakemu franko in carine prosto na dom. Vzorca z obratno pošto. — Pismena naročila naj se frankirajo v Švico s 25 vin. G. Henneberg, tovarnar svile (izkl. c. in kr. dvorni zalagatelj) v Curihu. (3)

Loterijske številke.

30 avgusta 1902.

Gradec	2	35	26	23	61
Dunaj	40	82	44	35	54

Tržne cene.

	za 100 kilov
Kava: Santos	K 180— do 200—
Sandomingo	260— do 280—
Java	250— do 270—
Portorico	280— do 280—
Ceylon	360— do 380—
Sladkor	87— do 89—
Spoh	160— do 180—
Petrolj v sodu	37— do 38—
v zaboju	12— do 12-40
Maslo surovo	2— do 2-20
kuhano	2-40 do 2-60
Meka: Ogerska.	
št. 0 K 26-80, št. 1 K 26-20, št. 2 K 25-60,	
3 K 25—, 4 K 24-40, 5 K 23-60,	
št. 6 K 23-80.	
Otrobi debele	K 10-40 do 12—
drobne	10-40 do 11—
Taršica nova	13-80 do 13-80
stara	13-60 do 14-40
Oves	13— do 17—

Dunajska borza

4. septembra 1902.

Skupni državni dolg v notah	101	gl. 80	kr.
Skupni državni dolg v srebru	101	70	„
Avstrijska zlata renta	121	55	„
Avstrijska kronska renta 4%	100	15	„
Ogerska zlata renta 4%	121	15	„
Ogerska kronska renta 4%	98	—	„
Avstro-ogerske bančne delnice	15	K 85	vin.
Kreditne delnice	689	50	„
London vista	239	62 1/2	„
Nemški drž. bankovi za 100 mark	117	65	„
20 mark	23	41	„
20 frankov	19	08	„
Italijanske lire	94	40	„
C. kr. cekini	11	26	„

Objava.

Podpisano vodstvo naznanja, da se prične šolsko leto na c. kr. pripravnici za učiteljsišča v Sežani dne 16. septembra t. l. Istega dne se bode vpisovalo učence, dečke, kateri so že dovršili 14. leto starosti in si prisvojili primerno znanje na kakej obširniši ljudski šoli ali na kakem drugem sličnem učnem zavodu. K zglašitvi se zahteva: a) krstni list, b) zadnje ali pa odpustno spričevalo ljudske šole ali kakega drugega primernega učnega zavoda, c) zdravniško spričevalo in d) spričevalo o cepljenju koz.

Za obiskovanje tega učnega zavoda se ne plačuje nič šolnine, marveč se daje pridnim in siromašnim učencem nekoliko državne podpore.

Vodstvo c. kr. pripravnice za učiteljsišča v Sežani.

Al. Bajec, voditelj.

Pet stiskalnic

prve vrste

za vino

ima na prodaj

tvrdka

Savnig & Dekleva

v Gorici.

Dobre ure in po ceni!

s 3-letnim pisemnim jamstvom razposilja na zasebnike prva tovarna ur v Mostu (Pr.)

Hanna Konrad,

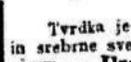
trst in fir zlatar — Most (Češko).

Dobra ura Rem. iz niklja št. 3-75;

srebrna ura Rem. št. 5-80; srebrna

veržica št. 1-20; budilnik iz niklja

št. 1-95.

Tvrdka je odlikovana s c. kr. orloim; ima zlate in srebrne svetilje iz razstav ter tisoče priznanih pisem. — Ilustrovan cenik zastoj!

Trgovsko-obrtna registrovana zadruga

z neomejenim jamstvom v Gorici.

Hranilne vloge obrestuje po 4%, — večje stalne, naložene najmanj na jedno leto, po 5%. — Sprejema hranilne knjižice drugih zavodov brez izgube obresti. — Rentni davek plačuje zadruga sama.

Posejila daje na poročitvo ali zastavo na 5-letno odplačevanje v tedenskih ali mesečnih obrokih, — proti vknjižbi varščine tudi na 10-letno odplačevanje.

Zadružniki vplačujejo za vsak delež po 1 krono na teden, t. j. 260 kron v petih letih. Po zaključku petletja znaša vrednost deleža 300 kron.

Stanje 1. julija 1902:

Delež: a) podpisani K 1.192.200—

b) vplačani 574.216-82

Dana posejila 1.275.397-96

Dopolnilni zaklad 195.455-40

Vloge 474.019-66

Trgovina modnega blaga!

J. ZORNIK
GORICA.

Moderce
pariške zadnje novosti
kupi se najbolj in najceneje pri
J. Zorniku Gorica, Gospiška ulica 7.
Z ozirom na šele jako kratko
doba moje trgovine, stojim
v največji želji, da se vsa
že dobijo od mojega lastnega
stila in cen.
modercih,
in je radi tega v pripravi
vsake deane, da se pri meni
postreže, kakor se vidijo
v modnih listih 30%
Vse moderce kakor drugod
ceneje kakor drugod.

J. ZORNIK
GORICA.

Razpis službe.

Podpisano županstvo razpisuje službo občinskega redarja (ponočnega čuvaja) v Tolminu z letno plačo 600 kron in prispevkom 50 kron za obleko. Prednost za to službo imajo vpokojeni žandarji. Prošnje je vložiti pri podpisnem županstvu do 15. oktobra t. l.

Županstvo v Tolminu,
dne 4. septembra 1902.

Župan:
Gabršček.

E. LEBHERZ

Gorica

tovarna užigalic
priporoča prebivalcem Primorskega svoje izdelke raznih vrst, posebno izvrstne in zanesljive užigalice

Apollo

Darila
za
birmance!

Imam na razpolago veliko
lepših zlatih in srebrnih ur za dečke
in za deklice po najnižjih cenah in sicer
srebrne po 5 gl., naprej in z dvema
pokrovcema pa po 6 gl., 50 kr. naprej
in zlate po 12 gl., naprej, z dvema
pokrovcema pa po 16 gl., 50 kr. naprej.
Potem zlate za gospele po 25 gl., na-
prej. Od popravljene ure jamčim 1 leto.

In ob enem priporočam šivalne stroje
najboljših sistemov najnižje cene od 22
gl., naprej. Jamčim od 5 do 10 let.

Jakob Šulgoj, urar
v Gorici gosposka ulica št. 25

Kot prava
dobrota
in potreba za vsako družino se
izkazuje vsak dan bolj uporaba

**Kathreiner-
Kneippove sladne
kave.**

Nobena skrbna gospodinja naj se
ne pomišlja dalje uvesti to tečno
in zdravo pijačo.

Ni čistejše primesi in boljšega na-
domeslila za zrnato kavo, kjer je ta
zdravniško prepovedana.

Kathreiner-Kneippova sladna kava
se dobiva pristna samo v izvirnih
zavojkah z varstveno znamko
"Župnik Kneipp". Odprto odtehtana
ali drugače zavita kava ni nikoli

Kathreinerjeva.

Pristno kranjski
Laneno-oljnati firnež
prodaja
ADOLF HAUPTMANN
v Ljubljani.

Čovarna oljnatih barv, firneža, laka
in steklarskega kleja.

Ilustrovani ceniki so franko na razpolago.

Prodaja na debelo!

Prodaja na drobno!

Tersan-Cacaop

Železnato, redilno in okrep-
čajno sredstvo, tvori krv in
krep živce, je okusno in pre-
bavljivo. Poizve se lahko
o tem pri kakem zdravniku.

Glavna zaloga za Gorico: **Mirodilnica Anton Jeretič**

Srečkanje
nepreklenco
25. septembra 1902.

Glavni dobitnik
kron **30.000** kron

Olmuške razstavne srečke
po 1 krono

priporočajo:
G. Gentili, V. Michelstädter & Co., O.
Pincherle, menjalnice v Gorici.

Vsi dobitki se izplačajo od prodajalcev z 10% odbitkom v gotovini.

Dr. Rosa balzam | **Pražko hišno mazilo**
za žolodec

iz lekarni B. FRAGNER-ja v PRAGI

je splošno, že 30 let znano domače zdravilo,
katero pospešuje tek, olajšuje prebavo in lahko
odvaja. Pri rednem uporabljanju ojačuje pre-
bavne organe in drži v pravem toku.
Velika steklen. 1 gl., mala 50 kr. Za naprej
poslani znesek gl. 9-28 se pošlje velika stekle-
nica in mala za 75 kr. poštnine prosto na vse
postaje Avstro-Ogerske.

je staro, najprej v Pragi uporabljeno hišno
zdravilo, katero vzbujuje čiste rane in jih tudi
obvaruje nečistohe ter ublažujoče deluje na
vročino ter bolečino.
V skatljah po 35 in 25 kr. S pošto 6 kr. več.
Za naprej poslani znesek gl. 1-58 se pošlje
1/4 skatlja ali gl. 1-68 1/2 skatlja, ali gl. 2-30
1/4 skatlja, ali gl. 1-48 1/2 skatlja, poštnine
prosto na vse postaje Avstro-Ogerske.

Pozor! Vsi deli zaboja
so zaznamovani s zraven
natisnjeno in zakonito
priznano zaščitno znamko.

Glavna zaloga: Lekarna B. FRAGNER-ja, c. kr. dvornega zalagatelja „pri črnem orlu“ v Pragi,
Mala strana 203, na voglu Spornrove ulice,
potem v Gorici v lekarnah Cristofoletti, Gliubich, Pontoni in pl. Gironcoli.
Dnevno razpošiljanje po pošti. — Zaloga v vseh lekarnah Avstro-Ogerske.

Božjast.

Kdor tpi na božjasti, krčib se drugih nervoznih
bolezni, naj zahteva knjizico o tej bolezni. Dobiva
se zastoj in franko v Schwann-Apoteke, Frank-
furt a. M.

Naznanilo.

Z ozirom na to, da se je pre-
selila c. kr. okrajna in okrožna sod-
nija, c. kr. davkarija in drugi uradi
v novo poslopje v Kapucinsko ulico, si
dovoljuje podpisani priporočati slavnemu
občinstvu na deželi svojo dobroznano
gostilno

„Pri zlatem križu“ (pri Lizi)

v Kapucinski ulici

katera je preskrbljena z dobro ku-
hinjo ter toči izvrstna bela in črna
domača vina. Preskrbljeno je s so-
bami za prenočišča ter s hlevi za konje
in vozove.

Svojim rojakom v mestu in na de-
želi se toplo priporoča udani

Ivan Katnik, lastnik.

Leta 1881. v Gorici ustanovljena tvrdka
E. Riessner, v Nanski ulici 3,
(nasproti nunski cerkvi)

priporoča preč. duhovščini in slav. občinstvu
svojo lastno izdelovalnico umetnih cvetlic za
vsakovrstne cerkvene potrebe. Ima veliko
zalogo nagrobnih vencev, za mrtvaške po-
trebe, voščne sveče itd. vse po zmerni ceni.
Naročila za deželo izvršuje točno in solidno.
Priporoča slav. občinstvu tudi svojo tiskarno
črk na perilo.

Peter Cotič,

čevljarški mojster

v Gorici v Gosposki ulici št. 14

priporoča svojo

čevljarstvo delavnico.

„Goriška ljudska posojilnica“

vpisana zadruga z omejenim jamstvom.

Nadželstvo in nadzorstvo je sklenilo v skupni seji dne 28. dec.
1901. tako:

Hranilne vloge se obrestujejo po 4 1/2%. Stalne vloge od
10.000 kron dalje z odpovedjo 1 leta po
5%. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Posojila: na vknjižbe po 5 1/2%, na varščino ali zastavo 6%,
na menice 6%, s 1/2% uradnino. Glavni deleži koncem leta 6%.

Stanje 31. dec. 1901. (v kronah): Članov 1819 s 7932 deleži po
20 K = 158.640. — Hranilne vloge 1.318.965. — Posojila 1.379.213.
— Vrednost hiš 142.643 (v resnici so vredne več). — Reservni
zalog 63.014.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakogar. — Posojila
se dajejo le zadrugnikom.

Kormin-Nabrežina in obratno.

Kraji nad Trstom in pod Korminom kažejo zveze te proge z onimi od Nabrežine naprej in v Italiji.

Meš.	Naglič	Oseb.	Oseb.	Oseb.	Oseb.	Naglič	Naglič	Meš.	Postaje	Meš.	Naglič	Naglič	Oseb.	Oseb.	Naglič	Oseb.				
1018	1002	1008	1014	1016	1010	1006	1004	1012		1011	1003	1005	1007	1017	1009	1001	1015			
I. II. III. razred																				
8:25	1:10	—	—	—	8:40	—	8:15	—	doh.	Dunaj	—	—	7:07	6:45	—	9:15	—			
8:—	—	—	—	—	9:25	—	8:—	—	doh.	Budapest	—	—	6:32	—	—	9:53	—			
9:01	9:42	—	—	—	4:51	—	8:34	—	doh.	Nabrežina	—	—	10:51	7:06	7:15	8:50	—			
—	9:40	9:40	—	—	7:50	—	12:54	—	doh.	Zagreb	—	—	4:20	—	7:48	7:21	—			
—	5:30	5:30	—	—	—	—	5:—	—	doh.	Reka	—	—	11:48	—	—	12:17	12:17			
6:20	8:25	9:—	12:30	—	4:35	5:30	8:25	11:20	doh.	Trst	17	doh.	7:36	8:45	10:40	11:21	5:35	7:46	8:30	10:16
—	—	9:16	12:45	—	4:50	—	8:35	11:40	doh.	Miramar	10	doh.	7:21	8:34	—	11:08	5:23	7:32	—	—
6:38	—	9:21	12:50	—	4:55	—	8:42	11:47	doh.	Grižan	9	doh.	7:15	—	11:05	5:20	7:28	8:17	10:02	—
6:55	8:52	9:40	—	—	5:14	—	8:57	12:13	doh.	Nabrežina	17	doh.	6:54	8:16	—	10:47	5:06	7:10	8:01	—
7:06	9:10	10:02	—	—	5:26	—	9:02	12:33	doh.	Nabrežina	50	doh.	6:37	8:02	—	10:42	4:31	6:49	7:56	—
—	—	10:08	1:07	—	5:32	—	9:13	12:54	doh.	Bivij-Devin	47	doh.	6:27	—	10:15	10:35	—	6:42	—	9:47
7:23	—	10:17	1:15	—	5:40	—	9:13	12:54	doh.	Devin	43	doh.	6:13	—	10:23	4:09	6:28	—	—	9:36
7:39	9:32	10:30	1:26	—	5:51	6:17	9:29	1:12	doh.	Tržič	35	doh.	5:53	7:36	9:54	10:08	3:49	6:08	7:30	9:21
7:47	9:38	10:31	1:28	—	5:53	6:23	9:24	1:14	doh.	(Monfalcone)	35	doh.	5:50	7:35	9:49	10:06	3:47	6:06	7:29	9:10
7:57	9:43	10:39	1:35	—	6:01	6:30	9:31	1:24	doh.	Ronki	30	doh.	5:38	7:29	9:43	10:—	3:35	6:—	7:22	9:04
8:11	9:51	10:51	1:44	—	6:11	6:38	9:40	1:39	doh.	Zagrad	25	doh.	5:25	7:21	9:34	9:51	3:24	5:50	7:14	8:55
8:18	—	10:57	1:49	—	6:17	—	9:44	1:48	doh.	Gradišče-Zdrav	23	doh.	5:17	7:16	—	9:45	3:15	5:42	—	8:48
8:31	—	11:07	1:57	—	6:25	—	9:52	2:02	doh.	Rubije-Sovodnje	18	doh.	5:06	7:09	—	9:36	3:04	5:34	—	8:39
8:46	10:07	11:18	2:06	—	6:34	6:56	10:—	2:18	doh.	Gorica	12	doh.	4:54	7:—	9:17	9:26	2:50	5:24	6:57	8:29
—	10:12	11:28	2:16	—	6:43	7:01	10:06	2:33	doh.	Muša p	7	doh.	4:44	6:48	9:04	8:38	—	5:02	6:42	8:18
—	—	11:35	2:23	—	6:50	—	10:13	2:42	doh.	Kormin	—	doh.	4:34	—	—	8:31	—	4:55	—	8:11
—	10:25	11:46	2:32	—	6:59	7:15	10:22	2:55	doh.	Videm	—	doh.	4:20	6:31	8:50	8:21	—	4:45	6:26	8:—
—	10:35	11:56	—	—	7:26	—	3:18	—	doh.	Kormin	—	doh.	6:05	—	8:35	—	—	4:32	6:05	—
—	11:10	12:55	—	—	8:—	—	4:10	—	doh.	Videm	—	doh.	5:30	—	8:—	—	—	3:42	5:25	—
—	2:10	6:16	—	—	11:05	—	8:57	—	doh.	Benetke	—	doh.	11:25	—	4:45	—	—	10:35	2:10	—
—	4:16	10:12	—	—	2:—	—	11:02	—	doh.	Verona P. V.	—	doh.	9:16	—	2:21	—	—	5:35	11:30	—
—	7:35	—	—	—	6:15	—	2:25	—	doh.	Milan	—	doh.	6:10	—	11:25	—	—	—	7:35	—
—	11:55	—	—	—	10:10	—	6:52	—	doh.	Genova	—	doh.	8:15	—	6:49	—	—	—	9:44	—
—	5:59	—	—	—	2:05	—	2:30	—	doh.	Bolonja	—	doh.	6:30	—	2:05	—	—	4:59	10:35	—
—	10:45	—	—	—	6:34	—	6:03	—	doh.	Firence	—	doh.	3:00	—	9:10	—	—	10:50	6:10	—
—	6:40	—	—	—	1:10	—	11:25	—	doh.	Rim	—	doh.	9:30	—	2:30	—	—	9:40	11:10	—
—	10:45	—	—	—	11:30	—	7:—	—	doh.	Napoli	—	doh.	—	—	5:15	—	—	11:05	6:—	—
—	10:59	—	—	—	9:48	—	—	—	doh.	Brindisi	—	doh.	—	—	7:—	—	—	6:10	5:33	—

Ponočni čas od 6— zvečer do 5:59 zjutraj je naznačen s pokončnimi črtami poleg minut. — Pušice kažejo, kakó treba čitati, namreč na levi od zgoraj dolj na desni pa od zdolaj gori.

Karol Draščik

pekovski mojster in sladčičar v Gorici na Kornu št. 8.

Priporoča vsakovrstno pecivo, kolače za birmance, torte i. t. d. Priporoča se slavnemu občinstvu za mnogobrojna naročila ter obljublja solidno postrežbo po jako zmernih cenah.

Anton Pečenko
Vrtna ulica 8 — GORICA — Via Giardino 8
priporoča

pristna bela in črna vina izvipavskih, furlanskih, briskih, delmatinskih in isterskih vinogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-ogerske monarhije v sodbi od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.
Cene zmerno. Postrežba počena

C. kr. privilej

civilna, vojaška in uradniška krojačnica

M. Poveraja v Gorici
na Travniku št. 5.

Se dobivajo vsakovrstna moderna sukna kamgarn, pipet lastnik, adria, ševjet itd., blaga iz avstrijskih in inozemskih tovarn ter gotove obleke, perilo vseh vrst in spudajče priprave k paradnim oblekam za vsaki stan. Blaga na moter in gotove obleke se prodajajo tako po ceni, da je z mojo trgovino nemogoča vsaka konkurenca.

Obleke vsake mode od 3 do 9 let K 240 in više
9 15 850
15 dalje . . . 15—
vrhne sukne vsake mode . . . 24—
za častito duhovščino . . . 28—
blache 3—

3 metre 20 cm
črna ali modrega kamgarna za sušino obleko, primerno za vsakega žemca samo za gl. 450.
Pošilja se po povzetju. Kur ne upaja, ne sprejme nazaj.

Razprodaja dežnikov!

Čistilna voda „Reale“

iz vrelcev Mathias, lastnina Henrika Mattonija v Budimpešti je toplo priporočena od prvih tu- in inozemskih zdravniških avtoritet kot najbolje čistilno sredstvo. Odlikuje se radi množine soli „Glauber“ in grenke soli, katero ima v sebi ter s svojim hitrim in dobrim učinkom.

Zaloga za Gorico:
Lekarna G. B. Pontoni.

Blag. gosp. **Piccoli,** lekarnar Ljubl. n.

Pri nekej gospej, katera je trpela dolgo časa na nervoznosti, sem vporabljal z izvrstnim vspehom vaše železnato vino. Prosim torej, pošljite mi nadaljnih šest steklenic imenovanega vina.

Dr. L. Färber
c. kr. štabni zdravnik. Raštelj štov. 19.

V Gorici, 6. junija 1901.

Je v razprodaji v lekarnah v Gorici, Tolminu, na Primorskem, v Trstu, Istri in Dalmaciji à K 240 steklenica.

Lekarna Cristofoletti v Gorici

Prave in edine železode kapljice z znamko sv. Antona Padovanskega.

Zdravilna moč teh kapljic je neprekosljiva — Te kapljice vredijo redno prebavljanje, če se jih dvakrat na dan po jedno žličico popije. Okrepé pokvarjeni železode storé, da zgine v kratkem času amofica in životna lénost (mrtvost). Te kapljice tudi storé, da slovek raji je.

Cena steklenic 60 vln.

Prodajajo se v vseh glavnih lekarnah na svetu. Za naročitev in pošiljatve pa jedino le v lekarni

Cristofoletti v Gorici.

73. Dunaj-Trst in obratno.

Brzovlak	Postni vlak	Meš. vlak	Osebn. vlak	Postaje	Brzovlak	Postni vlak	Meš. vlak	Osebn. vlak
Čas odhoda	Čas odhoda	Čas odhoda	Čas odhoda		Čas odhoda	Čas odhoda	Čas odhoda	Čas odhoda
8:25	8:15	1:10	8:40	5:50	9:15	8:50	7:07	4:05
11:35	11:01	5:12	1:50	6:04	6:39	6:23	9:34	12:13
1:26	1:05	9:08	5:40	6:55	4:31	4:22	9:55	8:45
2:47	2:22	11:42	8:—	7:35	3:16	2:58	7:40	5:27
4:14	3:48	1:50	10:08	8:25	1:33	1:30	5:21	2:50
—	4:01	2:04	10:22	9:14	—	1:16	5:02	2:28
—	4:10	2:14	10:32	9:28	—	1:07	4:51	2:17
4:48	4:25	2:56	11:07	7:03	1:—	12:57	4:45	2:05
—	—	3:07	11:18	7:19	—	—	4:18	1:30
—	4:40	3:15	11:26	7:30	—	12:23	4:01	1:23
—	4:46	3:23	11:34	7:42	—	12:17	3:59	1:16
—	—	3:35	11:46	8:01	—	—	3:49	1:05
—	5:03	3:45	11:56	8:16	—	12:—	3:36	1:56
—	—	3:56	12:07	8:32	—	—	3:25	1:46
—	—	4:04	12:20	8:58	—	—	3:12	1:35
5:54	5:35	4:22	12:43	9:35	—	—	3:02	1:26
5:59	5:40	4:54	12:58	10:30	doh.	Ljubljana	2:53	1:15
—	—	5:29	1:32	11:30	doh.	Ljubljana	2:37	1:20
6:53	6:34	6:10	2:12	12:45	—	—	2:46	1:45
—	—	6:27	2:29	1:15	—	—	1:43	1:23
—	6:54	6:40	2:41	1:42	—	—	1:30	1:10
7:28	7:10	7:01	3:01	2:21	—	—	1:21	9:59
—	—	7:12	3:12	2:37	—	—	1:10	9:40
7:54	7:33	8:10	3:33	3:20	—	—	1:24	9:14
—	—	8:26	3:49	3:52	—	—	1:17	8:47
8:28	8:01	8:59	4:09	4:35	—	—	1:16	8:16
8:40	8:13	9:13	4:22	5:—	—	—	1:12	7:44
—	—	9:24	4:33	5:19	—	—	1:10	7:14
—	—	9:31	4:40	5:33	—	—	1:09	7:33
9:19	8:38	9:57	5:05	6:10	—	—	1:05	7:15
9:40	9:—	10:25	5:35	6:56	doh.	Trst	8:—	9:55

64. Trst (sv. Andrej) - Pulj in obratno.

Meš.	Osebn. vlak	Brzovl.	Osebn. vl.	Postaje	Meš.	Osebn. vlak	Brzovl.
174	112	114	116		113	—	175
6:30	8:45	4:30	7:45	—	9:35	—	11:15
—	9:06	4:50	—	2:30	—	—	9:25
7:26	9:11	4:54	8:07	—	9:16	—	6:41
8:02	9:26	5:09	8:21	—	9:12	—	10:38
9:28	9:38	5:21	8:32	—	8:58	—	10:13
—	9:48	5:30	—	8:38	—	—	9:52
—	9:59	5:45	—	8:49	—	—	6:12
—	10:17	6:04	—				